

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Cluster Secretaris-
Generaal**
Directie Europese en
Internationale
Aangelegenheden
Europese Unie

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Onze referentie
6481566

Datum 23 juni 2025
Betreft Verslag JBZ-Raad 12 en 13 juni 2025

Bijlagen
1

Hierbij bieden wij uw Kamer het verslag aan van de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken (JBZ-Raad) op 12 en 13 juni 2025 in Luxemburg.

Ook informeren wij uw Kamer hierbij over een aantal toezeggingen en de kabinetsappreciatie van een Commissiemededeling over de voortgangsrapportage van het Asiel- en migratiepact.

Toezeggingen

Maatregelen tegen instrumentalisering van Pakistaanse arbeidsmigranten door Belarus

Conform de toezegging gedaan door de Minister van Asiel en Migratie in het commissiedebat vreemdelingen- en asielbeleid van 24 april jl. heeft Nederland in Raadsverband benadrukt dat er maatregelen nodig zijn om instrumentalisering van migranten als politiek drukmiddel tegen te gaan, in het bijzonder aan de Belarussische grens. Ook heeft Nederland steun uitgesproken voor de gezamenlijke boodschappen richting derde landen om instrumentalisering vanuit derde landen te voorkomen en tegen te gaan. Wat betreft de specifieke situatie van de uitnodiging van Belarus aan 150.000 Pakistaanse arbeidsmigranten, houden de Europese Commissie (hierna: de Commissie) en de lidstaten de situatie nauwgezet in de gaten.

Registratie van vluchtelingen door UNHCR in Tunesië

In navolging van de toezegging van de Minister van Asiel en Migratie in het Tweeminutendebat over de informele JBZ-Raad van 6-7 maart 2025, informeert het kabinet uw Kamer over de Nederlandse inzet met betrekking tot de registratie van vluchtelingen door UNHCR in Tunesië. Op moment van schrijven heeft UNHCR nog altijd geen toestemming van de Tunesische autoriteiten om asielzoekers te registreren. De Tunesische autoriteiten hebben aangegeven het registreren zelf ter

hand te zullen nemen, maar er zijn voor zover bekend nog geen concrete stappen hiertoe ondernomen of kenbaar gemaakt. Dat maakt dat er in Tunesië nog altijd geen nationaal asielsysteem actief is waar vluchtelingen en asielzoekers worden geregistreerd.

Alhoewel Nederland ten principale voorstander is van (meer) eigenaarschap door nationale autoriteiten op het gebied van asiel en opvang, vindt het kabinet het zorgelijk dat hier nog altijd geen vooruitgang op is geboekt. Nederland dringt daarom voortdurend aan op het hervatten van registraties en samenwerking met UNHCR voor een nationaal asielplan, op politiek en (hoog-)ambtelijk niveau. Eveneens werken Nederland, UNHCR en de Europese Commissie samen aan een programma voor bescherming en assistentie aan asielzoekers en vluchtelingen die al geregistreerd waren tot de zomer van 2024.

Grenscontroles luchthaven Brussel Zaventem

Conform de toezegging aan uw Kamer in het Commissiedebat over de JBZ-Raad van 12-13 juni (vreemdelingen- en asielbeleid) van 11 juni jl. heeft Nederland geïnformeerd naar de situatie van de grenscontroles op luchthaven Brussel Zaventem. Hieruit bleek dat België van plan is om op zeer korte termijn de grenscontroles weer op gebruikelijke wijze uit te zullen voeren. De Belgische minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken gaf bovendien in een zitting van het federaal parlement van België aan oplossingen te zullen zoeken in het vrijmaken van extra middelen, het aanwenden van e-gates en het versterken van de federale politie zodat er voldoende capaciteit is om alle grenscontroleposten te bemannen. Hierbij is een strikte en volledige grenscontrole het uitgangspunt. Op basis van deze informatie heeft het kabinet er vertrouwen in dat de Belgische autoriteiten de grenscontroles op luchthaven Brussel Zaventem op gedegen wijze zullen uitvoeren.

Motie

Motie Rajkowski over met andere lidstaten afspraken maken over het begrip 'internationale bescherming' inzake klimaatvluchtelingen

Nederland heeft contact gezocht met de Portugese autoriteiten over de berichten dat Portugal verzoeken van personen voor internationale bescherming vanwege de gevolgen van klimaatverandering in het land van herkomst zou gaan inwilligen. Uit het contact met Portugal blijkt dat het beleidsvoornemen niet langer zal worden uitgevoerd door de recent beëdigde Portugese regering.

In de kwalificatierichtlijn 2011/95 zijn de voorwaarden neergelegd waaraan een asielzoeker moet voldoen om in aanmerking te komen voor internationale bescherming. Deze voorwaarden zijn in de kwalificatieverordening – onderdeel van het EU asiel- en migratiepact – onveranderd. Lidstaten toetsen bij de beoordeling van een verzoek voor internationale bescherming aan deze voorwaarden. Het Hof van Justitie van de EU is uiteindelijk bevoegd uitspraak te doen over interpretatie van deze voorwaarden. Het kabinet ziet deze motie daarmee als afgedaan.

Appreciaties

Voortgangsrapportage Asiel- en Migratiepact

Datum
23 juni 2025

Onze referentie
6481566

Samenvatting

Op 11 juni jl. publiceerde de Commissie een Mededeling over de stand van zaken op de implementatie van het Asiel- en Migratiepact. Uit de Commissierapportage blijkt dat halverwege de overgangperiode al aanzienlijke vooruitgang is geboekt, zowel op EU-niveau als door de lidstaten. Tegelijkertijd licht de Commissie, per in het gemeenschappelijk implementatieplan vastgestelde bouwsteen, toe op welke onderdelen verdere inspanningen nodig zijn om ervoor te zorgen dat het Pact in juni 2026 volledig operationeel is. De Commissie benoemt daarbij ook concrete uitdagingen voor specifieke lidstaten. De volgende voortgangsrapportage zal in oktober 2025 worden gepubliceerd als onderdeel van het eerste jaarverslag over migratie en asiel.

Allereerst staat de Commissie in de Mededeling stil bij de mijlpalen die op EU-niveau zijn behaald: de planning voor de EU-uitvoeringswetten ligt op schema, alle lidstaten - met uitzondering van Hongarije en Polen - hebben een nationaal implementatieplan ingediend en de meeste lidstaten hebben inmiddels, conform de daarvoor gestelde deadlines, hun nationale noodplannen en nationale strategieën opgeleverd. De Commissie benoemt ook de monitoringspilot van het Europees Asielagentschap die momenteel in Estland en Nederland wordt uitgevoerd in voorbereiding op de structurele monitoringstaak die vanaf 2026 aan het Agentschap is toebedeeld.

Voor de implementatie van Eurodac staat de Commissie stil bij de verschillende mitigerende maatregelen die in overleg met de lidstaten zijn getroffen om vertragingen tegen te gaan, waaronder een duale en gefaseerde oplossing waarbij lidstaten zowel via een gedecentraliseerde aansluiting als via een gecentraliseerde aansluiting (*web user interface*) op het Eurodac-systeem kunnen. De Commissie benoemt dat de komende tijd vooral in het teken moet staan van het testen van de systemen en het tijdig starten van de benodigde aanbestedingsprocedures.

De adequate capaciteit die lidstaten beschikbaar moeten hebben voor de buitengrensprocedures is inmiddels via een uitvoeringshandeling van de Commissie vastgesteld. De Commissie benoemt als risico dat verschillende lidstaten, waaronder Duitsland, Estland, Griekenland en Italië, niet tijdig voldoende capaciteit beschikbaar zullen hebben vanwege onvoldoendere lange duur van de benodigde aanbestedingsprocedures. Voor onder andere Nederland stelt de Commissie juist vast dat de inrichting van beschikbare capaciteit op schema ligt.

Voor de bouwsteen opvang merkt de Commissie op dat de belangrijkste uitdaging zal liggen in het omzetten van de herziene Opvangrichtlijn in nationale wetgeving en het tijdig beschikbaar hebben van voldoende opvangcapaciteit om als lidstaat te voldoen aan de vereiste van een goed toegerust asiel- en opvangsysteem. Nederland wordt aangemerkt als een lidstaat met uitdagingen op het gebied van voldoende opvangplekken, in het bijzonder opvangplekken voor kwetsbaren.

Met betrekking tot de bouwsteen asielprocedure constateert de Commissie dat verschillende lidstaten te maken hebben met grote achterstanden in het aantal af te handelen asielzaken en dat dit mogelijk tot knelpunten kan leiden wanneer vanaf juni 2026 oude en nieuwe asielverzoeken in twee parallelle systemen moeten worden afgehandeld. De Commissie benoemt dat verschillende lidstaten werken aan capaciteitsuitbreiding om de achterstanden weg te werken en roept lidstaten op dit voort te zetten. Ook beveelt de Commissie aan het capaciteitsvraagstuk met de rechterlijke macht te bespreken, om langdurige wachttijden voor beroepsprocedures te voorkomen.

Datum
23 juni 2025

Onze referentie
6481566

Onder de bouwsteen terugkeer verwijst de Commissie naar de lopende onderhandelingen op de terugkeerverordening, de implementatie van de resultaten van de thematische Schengenevaluatie van de terugkeersystemen in de lidstaten en de EU-externe instrumenten die ter beschikking staan om terugkeer te verbeteren, zoals de inzet van artikel 25bis van de Visumcode.

Over de Dublinregels merkt de Commissie op dat goede implementatie essentieel is voor het functioneren van het gehele Pact en dat de gebrekkige naleving de effectiviteit van het systeem ondermijnt. De Commissie benadrukt dat volledige implementatie nodig is voor zowel een soepele overgang naar de nieuwe Dublin-regels onder het Pact, als ook voor een goed functioneren van het solidariteitsmechanisme, en benadrukt, conform de eerdere Mededeling hierover, dat de voorwaarden ook zodanig zijn dat alle lidstaten Dublinoverdrachten zouden moeten kunnen uitvoeren en ontvangen.

De Commissie blikkt vooruit op de eerste solidariteitscyclus die dit najaar van start gaat. De Commissie wijst lidstaten er op dat zij alleen in aanmerking kunnen komen voor solidariteit als de asiel- en opvangsystemen voldoende toegerust zijn op asielaanvragen en als er geen sprake is van systemische tekortkomingen in het naleven van de verantwoordelijkheidsregels, in het bijzonder Dublin.

Tot slot staat de Commissie stil bij de noodplannen, de waarborgen voor (kwetsbare) asielzoekers in de procedure en de integratie van statushouders. Zo roept de Commissie de lidstaten op te blijven werken aan up-to-date noodplannen, en constateert de Commissie uitdagingen van verschillende lidstaten als het gaat om de opvang van kwetsbare groepen. De Commissie benoemt tot slot de druk op de huizenmarkt in verschillende lidstaten als een uitdaging voor de integratie van statushouders.

Appreciatie van het kabinet

De implementatie van het Pact is een grootschalige en uitdagende operatie en het succes van het Pact hangt af van goede implementatie door alle lidstaten. Het is daarom van belang dat de lidstaten onderling goed zicht hebben op, en in gesprek blijven over, de voortgang en waar er nog uitdagingen liggen. Nederland heeft hier steeds op ingezet. Het kabinet vindt het daarom positief dat de Europese Commissie hierover rapporteert. Daarbij waardeert het kabinet het in het bijzonder dat ook op concrete uitdagingen in verschillende lidstaten wordt ingegaan. Wat het kabinet betreft wordt deze voortgangsrapportage de leidraad aan de hand waarvan concrete acties worden uitgezet om deze uitdagingen te adresseren. De uitdagingen op het gebied van de implementatie van Eurodac, de implementatie van de Dublinregels en het tijdig gereed hebben van voldoende adequate capaciteit voor de buitengrensprocedures hebben daarbij in het bijzonder de aandacht van het kabinet. Deze onderdelen zijn immers essentieel om het doel van het kabinet te bereiken om irreguliere migratie naar Nederland terug te dringen.

De voortgangsrapportage van de Commissie geeft weer dat Nederland op meerdere elementen van de implementatie van het Pact op schema ligt. Nederland wordt genoemd als een van de drie landen die op schema ligt met het wetgevingstraject. Tegelijkertijd wordt de Nederlandse opvangcapaciteit als aandachtspunt benoemd. Al een aantal jaren zijn er in Nederland uitdagingen op het gebied van opvang. Om dit aan te pakken zet het kabinet in op meerdere sporen, waaronder een vermindering van irreguliere migratie naar Nederland. Een goede implementatie van het Pact biedt daarvoor handvatten.

Datum
23 juni 2025

Onze referentie
6481566

Triloogakkoord

Herziening visumopschortingsmechanisme

Op 17 juni jl. bereikten de Raad, het Europees Parlement en de Commissie een voorlopig politiek akkoord in triloog over het voorstel inzake de herziening van het visumopschortingsmechanisme voor visumvrije derde landen. De Raad en het Europees Parlement zullen het akkoord nu moeten bekrachtigen, waarna de wijziging van de Verordening 20 dagen na publicatie in het Publicatieblad van de Europese Unie in werking treedt. Het is de verwachting dat het Voorzitterschap voor het einde van deze maand het akkoord zal voorleggen aan Coreper en vervolgens ter aanname in een willekeurige vakraad. Het kabinet is voornemens hiermee in te stemmen en stelt uw Kamer daarover door middel van deze brief op de hoogte.

Op 18 oktober 2023 publiceerde de Commissie een voorstel tot wijziging van Verordening (EU) 2018/18061 inzake de herziening van het opschortingsmechanisme voor visumvrije derde landen. Het opschortingsmechanisme is een waarborg tegen het misbruik van visumvrij reizen. Het huidige mechanisme voorziet in tijdelijke opschorting van visumvrijstelling van een derde land in het geval van een substantiële toename in irreguliere migratie en veiligheidsrisico's. Het voorstel beoogde de toenemende uitdagingen op het gebied van irreguliere migratie en veiligheidsdreigingen naar de EU beter het hoofd te kunnen bieden.

Het kabinet is positief over het voorlopige akkoord dat is bereikt. Het sluit goed aan bij de Nederlandse inzet zoals uiteengezet in het BNC-fiche om het visumopschortingsmechanisme beter inzetbaar te maken om misbruik van visumvrij reizen tegen te gaan en zo tot een effectiever instrument te komen.¹ Zo is het aantal gronden op basis waarvan kan worden besloten om visumvrij reizen naar de EU op te schorten uitgebreid van vier naar acht. Het gaat dan bijvoorbeeld om het gebrek aan visumharmonisatie door een derde land hetgeen leidt tot irreguliere migratie van burgers met een visumplichtige nationaliteit, goudenpaspoortregelingen voor investeerders in een derde land waar het burgerschap in ruil voor vooraf betaalde betalingen of investeringen wordt toegekend zonder sprake is van een band met het land in kwestie én dreiging voor de openbare orde of interne veiligheid zoals hybride dreigingen of systematische tekortkomingen in documentveiligheid. De Commissie kan een aanzienlijke en abrupte verslechtering in de externe betrekkingen van de EU met een derde land ook als opschortingsgrond inroepen. Opschorting op basis van deze grond zal zich primair richten op vertegenwoordigers van dat derde land. Ook zijn de drempelwaarden voor activering van het mechanisme gunstiger en hebben deze een stevigere rechtsbasis gekregen door ze te verplaatsen van de preambule van de Verordening naar een bepaling. Voor het kabinet is het van belang dat het percentage ten aanzien van activering van het mechanisme zo laag mogelijk blijft om bij de eerste signalen van misbruik van visumvrij reizen in te kunnen grijpen. Na drie jaren zal de effectiviteit van de aangepaste drempelwaarden worden geëvalueerd.

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2023-2024, 22 112, nr. 3840.

De verwachting is dat een gekwalificeerde meerderheid in de Raad zal instemmen met het voorlopige akkoord.

De Minister van Justitie en Veiligheid,

D.M. van Weel

De Minister van Asiel en Migratie,

D.M. van Weel

De Minister voor Asiel en Migratie,

M.C.G. Keijzer

De Minister voor Asiel en Migratie,

Y. J. van Hijum

De Staatssecretaris Rechtsbescherming,

T.H.D. Struycken

**Cluster Secretaris-
Generaal**
Directie Europese en
Internationale
Aangelegenheden
Europese Unie

Datum
23 juni 2025

Onze referentie
6481566